

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Jørgen Aarø, 55 57 20 46
Rune Mikkelsen, 55 57 21 81

Vår dato
23.02.2015
Dykkar dato
13.02.2015

Vår referanse
2015/2494 433.2
Dykkar referanse

Flokatveitfjellet DA v/Eivind Vik
Heggjovegen 17
5580 Ølen

Løyve til utsetting av hybridlerk og douglasgran til skogbruksformål

Flokatveitfjellet DA har søkt om utsetting av hybridlerk og douglasgran på gnr. 69 bnr. 1 i Etne kommune. Ingen av treslaga er svartelista og utsettingsområdet er del av eit stort samanhengande område med plantefelt. Det er liten risiko for at tiltaket kan få uheldige følgjer for naturmangfaldet.

Flokatveitfjellet DA v/Eivind Vik får løyve til utsetting av 1000 hybridlerk og 1000 douglasgran på gnr. 69 bnr. 1 i Etne kommune. Det er knytt vilkår til løyvet.

Vi viser til søknad journalført hjå oss 13. februar 2015 om utsetting av hybridlerk og douglasgran på gnr. 69 bnr. 1 i Etne kommune.

Saka er handsama etter forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål, med heimel i naturmangfaldlova. Dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova kapittel II ligg til grunn for sakshandsaminga.

Forskrifta skal hindre uheldige følgjer for naturmangfaldet

Føremålet med forskrifta er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følgjer for naturmangfaldet. I dette ligg trugsmål direkte knytt til arealbruk i utsettingsområdet, men òg risiko for spreiding til kringliggjande område.

Naturmangfald er i § 3 bokstav c definert slik: biologisk mangfald, landskapsmessig mangfald og geologisk mangfald, som ikkje i det alt vesentlege er eit resultat av menneskeleg påverknad.

Informasjon i søknaden

Det er søkt om å sette ut 1000 hybridlerk på 4 daa og 1000 douglasgran på 4 daa av gnr. 69 bnr. 1. i Etne kommune. Det har tidlegare stått norsk gran, lerk og diverse edelgrantypar i desse felta og det er snakk om å plante nytt etter hogst i 2014. Søkjar ønskjer å få variasjon i skogarealet gjennom dette tiltaket.

Skogeigar vil drive aktiv skjøtsel for å sikre at plantane kjem opp og vil følgje med på at ein ikkje får uønskt spreiding frå felta.

Utsettingsområdet

Utsettingsområdet ligg på Flokatveit, ned mot Stordalsvatnet i Etne kommune. På store delar av gnr. 69 bnr. 1 står det i dag plantefelt med hovudsakeleg norsk gran. Plantefelta strekker seg frå vatnet og opp i lia sør for vatnet. Naboeigedomane i vest og i aust er òg i stor grad påverka av skogbruk. Dei 8 daa med planlagde hybridlerk- og douglasgran-felt ligg i eit område med samanhengande plantefelt grovt anslått til om lag 450 daa ut frå flyfoto. I tillegg er det fleire spreidde bestand vidare mot aust.

Det er ingen verneområde, sårbare eller trua naturtypar, eller artar av nasjonal forvaltingsinteresse registrert innanfor ein kilometer frå utsettingsområdet.

Douglasgran og hybridlerk er ikkje på svartelista

Douglasgran (*Pseudotsuga menziesii*) er eit stort og sakteveksande nordamerikansk treslag med vindspreidde frø som kan fyke over lange avstandar. Arten vart innført til Noreg i 1860-åra og dekkjer i dag eit samla areal på om lag 1,5 km² langs kysten frå Østfold til Lofoten. Treslaget trivst best på djup og næringsrik jord på skjerma veksestader, men toler òg fattigare jordtypar. Douglasgran kan produsere frø frå 20-40 års alder, men reproduksjonen i Noreg er truleg hemma av lave sommartemperaturar mange plassar. Den økologiske risikoen knytt til dette treslaget er vurdert som lav¹.

Hybridlerk (*Larix x marschlinslii*) er ein hybrid mellom eurpoalerk (*L. decidua*) og japanlerk (*L. kaempferi*) som har oppstått spontant i naturen. Treslaget vart innført til Vestlandet om lag 1940 og er i dag planta på eit samla areal på 8-10 km². Hybridlerk krev mykje lys og konkurrerer dårleg i skog. Omfanget og antatt effekt av spreiding tilseier at det ikkje er knytt stor økologisk risiko til bruk av treslaget².

Vurdering

Etter § 7 i naturmangfaldlova skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde. Vurderingane skal kome fram av saksutgreiinga.

Vi baserer sakshandsaminga på kunnskap om utsettingsområdet og kringliggjande landskap frå Naturbase og Artskart. I tillegg nyttar vi den norske svartelista, kriteriedokumentasjon om treslaga frå Artsdatabanken, rettleiaren til forskrifta³ og DN-utredning 8-2012 om spreiding og effektar av framande barte på biologisk mangfald. Til saman utgjer dette

¹ Artsdatabanken. *Kriteriedokumentasjon for douglasgran*. <http://www.artsdatabanken.no/fremmedearter>

² Artsdatabanken. *Kriteriedokumentasjon for hybridlerk*. <http://www.artsdatabanken.no/fremmedearter>

³ Klima- og miljødepartementet. 2012. *Veileder til forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*.

kunnskapsgrunnlaget i saka, jf. naturmangfaldlova § 8. Vår vurdering er at saka er godt opplyst og føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova § 9 er difor ikkje relevant.

Det er liten fare for spreiding frå feltet

Treslaga skal plantast i små felt i eit område sterkt påverka av skogbruk. Eventuell kortdistansespreiing vil bli hemma av at området rundt er skogkledd og at lokaliteten er nordvendt ved foten av den 901 m høge Flokatveitnuten. Hybridlerk er ljuskrevjande, medan douglasgran har høge krav til sommartemperatur for at frøa skal spire. I tillegg kan eventuell risiko for kortdistansespreiing bli handtert gjennom vilkåra til løyvet.

Sjølv om både douglasgran og lerk har vindspreidde frø med potensiale for langdistansespreiing⁴ er vår vurdering at dette tiltaket representerer liten spreingsfare. Felta er svært små og ligg midt i eit stort område prega av skogbruk. Rett nok ligg felta nær vatn, men det er over 1 km til breidda på andre sida.

Tiltaket vil bidra lite til den samla belastninga på området

§ 10 i naturmangfaldlova seier at påverknaden på økosystemet skal vurderast ut frå samla belastning det er utsatt for. Tiltaket skal skje i utkanten av eit stort, samanhengande område med plantefelt. Utsettingsområda er små og ingen av treslaga er på svartelista. Det har stått utanlandske treslag i felta før og det skal no plantast etter hogst. Vår vurdering er at tiltaket i liten grad vil auke den samla belastninga på området.

Andre tilhøve

Etter § 11 i naturmangfaldlova skal kostnadane ved skadar på miljøet berast av tiltakshavar. Det vil bli stilt krav om at skogeigar fjernar naturleg forynging av treslaga.

For å avgrense eventuelle skadar på naturmangfaldet skal det nyttast teknikkar og driftsmetodar som gir dei beste samfunnsmessige resultat, jf. § 12 i naturmangfaldlova. I saker om utsetting av utanlandske treslag kan norsk gran vurderast som eit alternativ, men i dette tilfellet er tiltaket lite og området totalt sett så påverka at dette blir lite relevant.

Vedtak

Flokatveitfjellet DA v/Eivind Vik får løyve til utsetting av 1000 hybridlerk og 1000 douglasgran på gnr. 69 bnr. 1 i Etne kommune. Følgjande vilkår gjeld for løyvet:

- Løyvet gjeld områda avteikna i vedlegg 1 til søknaden.
- Eventuell spreiding av douglasgran og hybridlerk frå felta skal overvakast og fjernast
- Skogeigar skal utarbeide plan for internkontroll som skal visast fram ved eventuelle tilsyn. I tråd med § 10 i forskrifta skal denne minst innehalde:
 - Rutinar for å sikre at krav i eller i medhald av forskrift om utsetjing av utanlandske treslag, samt vilkår i dette løyvet vert følgde.
 - Rutinar dersom det oppstår avvik, samt opplysingar om kven som er ansvarlege for at rutinane bli følgde.
 - Rutinar for å hindra at avvik gjentar seg og opplysingar om kven som er ansvarlege.

⁴ H. Sandvik. 2012. *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold*. DN-utredning 8-2012.

- Alle tre skal hoggast ved hogstmoden alder
- Ved avvik frå vilkåra eller forskrifta kan ansvarleg styresmakt oppheve, endre, eller sette nye vilkår i løyvet i samsvar med naturmangfaldlova § 67. Skogeigar må bere kostnadane ved eventuell tilbakeføring av areala

Løyvet er gyldig i eitt år frå den dato det er gitt. Dersom tiltaket ikkje er gjennomført innan fristen, og det ikkje ligg føre søknad om utsett frist, vert løyvet automatisk trekt tilbake.

Klagerett

Du kan klage på vedtaket innan tre veker, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Klaga skal stilast til Miljødirektoratet, men sendast til Fylkesmannen i Hordaland, jf. forvaltningslova § 32.

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljøvernssjef

Jørgen Aarø
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Etne kommune	Postboks 54	5591	ETNE